

PAKISTAN

De hand van mijn moeder door Nafisa Haji

ISBN 978-90-225-5295-7

'Ik sluit mijn ogen en denk aan mijn moeders hand op mijn voorhoofd, die mijn kinderlijke nachtmerries wegvaagt. Haar vinger schrijft daar de letters van een gebed dat ik nooit heb begrepen, nooit wilde begrijpen, terwijl haar lippen de woorden zachtjes meefluisterden. Nu, terwijl ik wakker word van de nachtmerrie die telkens terugkeert – badend in het zweet, buiten adem en wetend dat ik de rest van de nacht niet meer zal slapen – herinner ik mij haar aanraking en verlang ik er intens naar, zo veel meer dan toen ze nog leefde.' Nafisha Haji is een Amerikaanse moslima van Indo-Pakistaanse afkomst. Met haar ouders reisde ze de hele wereld over. Ook na haar huwelijk heeft ze nog lang gewacht met settelen, maar sinds de geboorte van haar zoon woont ze in Californië.

6000 Kilometer heimwee door Ilse Achilles, Anya Butt en Miriam Butt

ISBN 90-6590-748-3

Op 16-jarige leeftijd leert de Duitse Ilse Achilles de man van haar dromen kennen: Shahid, een Pakistaan. Ze trouwen en gaan in een klein stadje in Saoedi-Arabië wonen. Daar komen hun twee dochters Miriam en Anya ter wereld en vervolgens de langverwachte stamhouder Yassin. Enige maanden na zijn geboorte blijkt dat Yassin gehandicapt is en therapie nodig heeft, waarop het gezin naar Berlijn verhuist. Dan beginnen de problemen. Shahid past zich in het westen moeilijk aan. Hij wil dat zijn gezin volgens de islamitische tradities van zijn geboorteland leeft en verlangt van Ilse volstrekte onderdanigheid. Tijdens een vakantie bij zijn familie in Pakistan besluit Shahid plotseling – tegen de wil van zijn vrouw en kinderen – daar voorgoed te blijven. Ilse mag het huis niet meer uit, Shahid heeft haar paspoort afgepakt en zelfs de kiesschijf van de telefoon verwijderd, zodat ze geen hulp van buitenaf kan invoeren. Toch lukt het Ilse op een dag de kinderen te ontvoeren, maar de zeer riskante en avontuurlijke vluchtpoging naar Islamabad mislukt jammerlijk. Ze worden ontdekt en opnieuw opgesloten. Tenslotte krijgt de vertwijfelde Ilse toestemming om naar Duitsland terug te keren. Alleen, zonder haar kinderen.... Tranenrijke jaren vol niet-nagekomen beloften volgen. Vanuit Duitsland smeekt, vecht en bedelt Ilse in de hoop dat haar echtgenoot zijn mening zal herzien. Tweemaal reist ze terug naar Pakistan, maar Shahid blijft vastbesloten. Alleen Yassin mag na enige tijd naar zijn moeder toe omdat hij dringend medische verzorging nodig heeft. Wanneer Ilse haar dochters, die in het buitenland gaan studeren, eindelijk weer terugziet, zijn er vele jaren verstreken en zijn zij volstrekte vreemden voor elkaar geworden.

Mijn vlucht naar vrijheid door Sabatina James

ISBN 978-90-225-6491-2

Sabatina James heft haar jeugd als Pakistaanse moslima in Oostenrijk doorgebracht. Blootgesteld aan de westerse cultuur rebelleerde ze voortdurend tegen de verstikkende islamitische wetten en de eisen van haar familie. Haar woedende ouders sleepten haar mee terug naar Pakistan om haar uit te huwelijken aan een neef en naar een strenge Koranschool te sturen, waar ze lichamelijk en geestelijk werd mishandeld. Uit verzet tegen die onderdrukking vluchtte Sabatina en bekeerde ze zich tot het christendom, iets waarop volgens de sharia de doodstraf staat. Sindsdien maken haar ouders jacht op haar om dit vonnis ten uitvoer te brengen, waardoor ze gedoemd is een eenzaam, ondergedoken leven in afzondering te leiden. Sabatina inspireerde velen met haar levensverhaal en is activiste voor vrouwenrechten en godsdienstvrijheid geworden.

Genadeloos door Nabila Sharma

ISBN 978-90-225-6370-0

Toen Nabila Sharma zeven jaar oud was begon haar islamitische opleiding in de moskee, maar vanaf het moment dat ze voor het eerst haar imam ziet, weet ze dat er iets vreselijk mis is. Nabila gaat door een hel. Elke keer dat ze alleen met de imam is in de moskee, een plek die veilig zou moeten zijn, wordt ze door hem op de afschuwelijkste manieren misbruikt, waarmee hij Nabila voor een onoplosbaar dilemma plaatst. Iedereen respecteert de imam, dus tot wie zou zij, een machteloos meisje, zich moeten wenden voor hulp? Als alles uitkomt, hoopt Nabila dat er eindelijk gerechtigheid zal zijn, maar er gebeurt helemaal niets. Gekwetst en gedesillusioneerd maakt Nabila zich met veel pijn en verdriet los van haar familie om er daarna achter te komen dat haar ouders haar leven verbeurd hebben verklaard: iedere zichzelf respecterende moslim mag haar ombrengen omdat ze de eer van de familie te grabbel heeft gegooid. Ze realiseert zich dat ze, om in het reine te komen met haar verleden, alles in het werk moet stellen om de imam veroordeeld te krijgen.

Nabila Sharma is de jongste van vijf kinderen en het enige meisje in een streng gelovig islamitisch gezin. Ze durft eindelijk openlijk te praten over de gruwelijke gebeurtenissen in haar jeugd en zet zich in om andere slachtoffers zoals zichzelf te helpen.

Verborgene tralies door Hameeda Lakho

ISBN 90-6974-452-X

In het kader van gezinshereniging verhuist Hameeda op vierjarige leeftijd naar Nederland. Haar vader blijkt echter een tirannieke man te zijn, die er niet voor terugschrikt zijn vrouw of dochters te mishandelen. Hameeda's moeder probeert uit alle macht haar dochters te beschermen, maar als vreemde in een onbekend land staat ze machteloos. Uiteindelijk stuurt haar echtgenoot haar met haar jongste kind terug naar Pakistan. Hameeda en haar zusjes krijgen te horen dat ze zijn omgekomen bij een auto ongeluk. Verloren tussen twee culturen en verstoken van moederlijke liefde groeien

Hameeda en haar zusjes op in de dagelijkse angst voor de driftbuien van hun vader. Als ze jaren later ontdekt dat haar moeder en haar jongste zus nog in leven zijn, zet ze alles op alles om hen te vinden. Op indringende wijze beschrijft Hameeda Lakho haar strijd voor gerechtigheid en de zoektocht naar haar moeder, die haar terugvoert naar haar geboorteland Pakistan.

Gebroken cirkel door Hameeda Lakho

ISBN 90-6974-445-7

In haar eerste boek *Verborgen tralies* vertelde Hameeda over haar vaders leugen dat hun moeder en jongste zusje waren omgekomen bij een auto-ongeluk in Pakistan, hoe ze als volwassen vrouw hoorde dat ze toch nog in leven waren en hoe ze vocht voor de hereniging van het gezin, maar verstrikt dreigde te raken in afwijzingen en ellenlange procedures. In *Gebroken cirkel* beschrijft Hameeda hoe het haar sindsdien is vergaan. Via tussenkomst van de staatssecretaris van Justitie krijgt Hameeda eindelijk de felbegeerde toestemming voor de overkomst van haar familie. Maar wat een hoogtepunt in haar leven had moeten worden, wordt een weerzien met zeer gemengde gevoelens. Van de zo vurig verlangde band tussen moeder en dochter is geen sprake en Hameeda komt onder zware druk te staan. Teleurgesteld, maar onverminderd strijdbaar besluit Hameeda haar gevoelens op papier te zetten en het resultaat is een aangrijpend portret van een vrouw op zoek naar een moeder-dochterrelatie die haar in haar jeugd werd ontnomen.

De dansmeisjes van Lahore door Louise Brown

ISBN 90-499-9987-5

De dansmeisjes van Lahore wonen in de Diamantwijk in de schaduw van de grote moskee. De 21e eeuw is nog nauwelijks doorgedrongen binnen de muren van deze oude wijk in Pakistan vol tradities. Hoewel de meisjes feitelijk als prostituee werkzaam zijn, kennen ze een luisterrijke geschiedenis: ze werden aanbeden door sultans en hun verfijnde kunst werd gerekend tot de beste uit de Mongoolse cultuur. Die tijden zijn echter veranderd en het leven van de ooit alom geprezen Maha en haar drie dochters staat mijlenver af van dat van de wereldberoemde courtisanes. Hun werk is verboden door de islam en ze worden beschouwd als gandi, onrein. Wanneer Maha's dochter Nena twaalf is en Maha nauwelijks genoeg geld verdient om haar gezin te onderhouden, staat ze voor de beslissing wanneer zij haar dochter zal inwijden in het eeuwenoude beroep.

Vrouw in Pakistan door Tehmina Durrani

ISBN 90-445-0393-6

De mooie Hier is nauwelijks vijftien als haar zorgeloze leven in een nachtmerrie verandert. Ze wordt uitgehuwelijkt aan Pir Saien, een religieus leider die door zijn aanhangers wordt beschouwd als de tussenpersoon tussen Allah en diens gelovigen. De pir blijkt een despoot die uit naam van Allah zijn vrouw en zijn gevolg dag in dag uit terroriseert. Hier verliest haar waardigheid, haar vrijheid en ten slotte haar laatste restje menselijkheid, totdat een onverwachte gebeurtenis haar weer haar leven teruggeeft. Tehmina Durrani, die vrouw in Pakistan op een waar gebeurd verhaal baseerde, ontmaskert in haar ingrijpende roman de machtige hedendaagse Pakistaanse religieuze leiders. Het resultaat is een schokkende onthulling van de invloed die wreedheid, seksualiteit en geweld hebben op de Pakistaanse samenleving.